

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

20.3.2026 г.

X РД09-1107/20.03.2026 г.

Регистрационен №
Министерство на образованието и науката
Signed by: Yanka Stoyanova Radanova

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация за професия код **081106** „Флористика и озеленяване“ от професионално направление код **0811** „Растениевъдство, животновъдство и рибно стопанство“ съгласно приложението.

20.3.2026 г.

X

ПРОФ. СЕРГЕЙ ИГНАТОВ
Министерство на образованието и науката
Signed by: Sergei Simeonov Ignatov

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯ**

Професионално направление						
Код: 0811	Растениевъдство, животновъдство и рибно стопанство					
Професия						
Код: 081106	Флористика и озеленяване					
Степени на професионална квалификация			I	II	III	-
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)			2	3	4	-
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)			2	3	4	-

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация по професия код 081106 „Флористика и озеленяване“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на всяка степен на професионална квалификация.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

1. Част по теория на професията

- изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и дидактически материали (осигуряват се от обучаващата институция);
- критерии за оценяване на изпитните теми;
- указания за разработване на писмен тест;
- указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект за ученици, обучаващи се за трета степен на професионална квалификация;
- критерии за оценяване на дипломния проект и неговата защита.

2. Част по практика на професията

- указания за съдържанието на индивидуалните задания;
- критерии за оценяване на индивидуалните задания.

3. Система за оценяване

4. Приложения

- образец на изпитен билет – част по теория на професията;
- образец на индивидуално задание по практика;
- образец на индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
- образец на рецензия на дипломен проект.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Организация на работния процес. Теменуга. Подготовка на почвата за сеитба и засаждане

Организация на работния процес: правила за подготовка на работното място, лични и колективни предпазни средства. Теменуга – морфологична характеристика и биологични особености, грижи при отглеждането. Подготовка на почвата: основни почвени типове, механичен и химичен състав на почвата, видове обработка на почвата, техника за обработка на почвата.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Описва основните работни процеси и дейности на работното място	20
2. Описва предназначението на личните и колективните предпазни средства	10
3. Познава правилата за рационална организация на работното място	10
4. Описва морфологичните и биологичните особености на теменугата и грижите при отглеждането ѝ	20
5. Описва и характеризира видовете обработки на почвата	20
6. Познава техниката, необходима за обработка на почвата	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Грижи през вегетацията. Стъбло при цветята. Карамфил

Грижи през вегетацията – окопаване, торене, поливане, борба срещу болести и неприятели. Стъбло – функции, устройство, видове. Карамфил – морфологични и биологични особености. Основни грижи при отглеждането на карамфила.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Описва грижите за цветята по време на вегетацията	20
2. Описва основните болести и неприятели при цветята и начините за борба с тях	15
3. Описва устройството на стъблото при цветята	15
4. Описва функциите на стъблото и видовете стъбла	15
5. Описва морфологичните и биологичните особености на карамфила	15

6. Описва основните грижи при отглеждането на карамфила	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Състав на почвени смеси. Корен при цветята.
Размножаване на цветята чрез семена.
Едногодишни летни цветя

Състав на почвените смеси – значение, компоненти, видове. Корен при цветята – предназначение, видове коренови системи. Размножаване на цветята чрез семена – избор и сортиране на семената, начини на засяване. Едногодишни летни цветя – описание, изисквания и отглеждане.

Дидактически материали: схема на коренова система при цветята

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Описва състава на видовете почвени смеси	20
2. Описва корена при цветята и видове коренова система	15
3. Обяснява размножаването на цветя чрез семена	20
4. Описва представители на едногодишните летни цветя	15
5. Назовава основните грижи при отглеждането на едногодишните летни цветя	15
6. Описва морфологичните и биологичните особености на незабравката и грижите за отглеждането ѝ	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: Класификация и значение на цветята. Бял бор.
Фотосинтеза

Класификация на цветята – според устройството на цвета, според продължителността на живота, според хабитуса на стъблото, корена. Бял бор – морфологично описание, използване. Фотосинтеза – същност и условия за протичането ѝ. Значението на светлината като основен екологичен фактор за развитието на цветята.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Класифицира цветята по различните показатели	20
2. Познава значението на цветята	20
3. Описва морфологията на белия бор	20
4. Изяснява същността на процеса фотосинтеза	20
5. Обяснява значението на светлината за цветята	20
Общ брой точки:	100

**ИЗПИТНА ТЕМА № 5: Открити площи за производство на цветя.
Развитие на растенията. Размножаване чрез
луковици**

Открити площи за производство на цветя – предназначение, видове. Развитие на растенията – същност, периоди, влияние на външната среда върху тях. Размножаване чрез луковици – описание на луковицата, време и начин на засаждане. Лале, зюмбюл, нарцис – видове, размножаване и отглеждане.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Назовава видовете открити площи за производство на цветя и тяхното предназначение	15
2. Обяснява периодите и влиянието на околната среда върху развитието на растенията	15
3. Изяснява същността, фазите и факторите, влияещи върху растежа на растенията	20
4. Описва начина на размножаване чрез луковици	15
5. Описва морфологичните характеристики и биологичните особености на лалето, зюмбюла и нарциса	20
6. Описва основни изисквания и грижи при отглеждането на лалето, зюмбюла и нарциса	15
Общ брой точки:	100

**2. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Торене. Роза за рязан цвят. Отглеждане на фрезия

Торене със сложни и комбинирани торове – предимства и недостатъци. Приложение на микроторовете и начини за използване. Ботанически и биологични особености на розите. Видове рози за рязан цвят – особености. Технология на отглеждане – избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането. Принципи при аранжиране с отрязан цвят. Ботаническа характеристика на фрезията. Биологични особености. Технология на отглеждане – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането на фрезия.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Обяснява торенето със сложни и комбинирани торове и приложението на микроторовете и тяхното използване	15
2. Описва приложението на микроторовете и тяхното използване	15

3. Описва ботаническите и биологичните особености на розите. Описва видовете рози	15
4. Обяснява технологията на отглеждане	10
5. Изброява основни принципи и елементи при аранжиране с отрязан цвят	15
6. Описва ботаническите и биологичните особености на фрезията	20
7. Описва технологията на отглеждане	10
Общ брой точки:	100

**ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Отглеждане на цъфтящи двугодишни цветя.
Технология на отглеждане на карамфил**

Цъфтящи двугодишни цветя – представители и обща характеристика. Технология на отглеждане на паричка – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането. Ботанически и биологични особености на карамфила. Агротехника на род *Dianthus*. Технология на отглеждане на карамфил – избор и подготовка на мястото, засаждане, специфични грижи при отглеждането. Особенности при беритбата и окачествяването. Условия за третиране на отрязан цвят и неговото съхранение.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Описва представителите и прави обща характеристика на двугодишните цъфтящи цветя	10
2. Описва технологията на отглеждане на паричките	15
3. Описва ботаническите и биологичните особености на карамфила. Особенности при агротехниката на род <i>Dianthus</i>	15
4. Обяснява технологията на отглеждане на карамфила	15
5. Обяснява особеностите при беритбата и окачествяването на карамфила	15
6. Познава факторите, от които зависи трайността на отрязаните цветове	15
7. Описва начини за поддържане свежестта на отрязаните цветове	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Структуриране на линеен букет. Отглеждане на луковични цветя. Цветна композиция. Фактори на околната среда

Структуриране на линеен букет във височина. Луковични цветя – представители, обща характеристика и агротехника на родовете *Narcissus* и *Tulipa*. Технология на отглеждане на нарцис – предварителна подготовка на мястото, засаждане, грижи при отглеждането.

Основни правила при създаване на цветна композиция. Влиянието на екологичните фактори на околната среда върху озеленяването.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Познава начините на структуриране на линеен букет във височина	10
2. Изброява видовете луковични цветя	10
3. Описва представителите на луковичните цветя, прави характеристика и знае агротехниката на родовете Narcissus и Tulipa	20
4. Описва технологията на отглеждане на нарциса	20
5. Описва основните правила при създаване на цветна композиция	20
6. Описва влиянието на екологичните фактори на околната среда върху озеленяването	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: **Структуриране на класически кръгъл букет. Отглеждане на листно-декоративни видове. Драцена. Цветен кръг. Торопочвени и торфени смеси**

Видове букети. Структуриране на класически кръгъл букет – изисквания. Листно-декоративни видове – ботанически и биологични особености. Технология на отглеждане на драцена – предварителна подготовка, засаждане, грижи при отглеждането. Цветен кръг. Топли и студени багри. Компоненти на торопочвени и торфени смеси.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Изброява и описва видовете букети	15
2. Описва изискванията за структуриране на класически кръгъл букет	10
3. Описва листно-декоративните видове, ботаническите и биологичните им особености	15
4. Описва агротехниката на листно-декоративните видове	20
5. Обяснява технологията на отглеждане на драцената	10
6. Описва какво е цветен кръг и основните изисквания за съчетаване на багри	15
7. Описва състава на торопочвените и торфените смеси	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: **Дървесни видове. Растителнозащитни мероприятия**

Систематика и дендрологична характеристика на дървесните видове. Методи на обработка на растителния материал. Видове растителен материал. Растителнозащитни мероприятия. Правила за безопасна работа.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Описва систематиката и дендрологичната характеристика на голосеменните растения	20
2. Назовава видовете растителен материал	15
3. Описва методите на обработка на растителния материал	15
4. Описва повредите, болестите и вредителите по парковата растителност	15
5. Познава класовете препарати за растителна защита и описва въздействието им върху растенията, животните и хората	20
6. Цитира изискванията за безопасна работа с препарати за растителна защита	15
Общ брой точки:	100

3. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Изграждане на тревни площи. Дървесно-храстови групи

Изграждане на тревни площи – етапите на изграждане, подготовка на терена, технология на засяване, механизация и инструменти. Дървесно-храстови групи – определение, приложение, класификация. Принципи на положения при проектиране и изграждане на дървесно-храстови групи. Подбор на подходяща растителност за дървесно-храстови групи.

Дидактически материали: графично изображение на дървесно-храстова група в план и изглед

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Посочва етапите на изграждане на тревни площи	15
2. Описва подготовката на терена за изграждане на тревни площи	10
3. Описва технологията на засяване в зависимост от конкретния вид	15
4. Изброява подходящи материали, механизация и инструменти за изграждане на тревни площи	15
5. Дефинира понятието „дървесно-храстови групи” и обяснява приложението им	15

6. Посочва класификацията на дървесно-храстовите групи и принципите на проектиране и изграждане	15
7. Изброява подходяща дървесно-храстова растителност за изграждане на групи	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Поддържане на тревни площи. Вегетативно размножаване на декоративни дървета и храсти

Технология на поддържане на тревните площи – поливане и торене, косене, ремонт и възстановяване. Вегетативно размножаване на декоративни дървета и храсти – особености, предимства и недостатъци. Добиване на вегетативен материал за размножаване на растения. Методи за размножаване – отводки, резници, присаждане.

Дидактически материали: схема на автоматизирана напоителна система за ландшафтно напояване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Описва технологията на поддържане на тревните площи	15
2. Изброява начините и нормите за поливане и торене	15
3. Посочва начини за косене и височина на косене	10
4. Описва грижите за ремонт и възстановяване на естетическия вид на тревните площи	15
5. Обяснява същността на вегетативното размножаване на декоративните дървета и храсти. Посочва предимствата и недостатъците на вегетативното размножаване	15
6. Изброява начини за добиване на вегетативен материал за размножаване на декоративна дървесно-храстова растителност	15
7. Назовава и обяснява методите за размножаване	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Отглеждане на посадъчен материал от дървета и храсти. Алпинеуми и водни площи

Технология за отглеждане на посадъчен материал от дървета и храсти. Пикиране и грижи за пикираните фиданки. Засаждане на едро-, средно- и дребноразмерни фиданки – сезони за засаждане, технология на засаждане. Грижи за новозасадените растения. Изграждане на алпинеуми и водни площи с пейзажна и геометрична форма. Изисквания за избор на място. Видове цветя и декоративни храсти, подходящи за цветни кътове, алпинеуми и водни площи.

Дидактически материали: графична подложка за разработване на творческа идея

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Описва технологията за отглеждане на посадъчен материал от дървета и храсти	15
2. Посочва начини и етапи на пикиране на посадъчния материал. Изброява и описва необходимите грижи за пикираните фиданки	15
3. Обяснява технологията на засаждане на едро-, средно- и дребноразмерни фиданки	20
4. Описва основните изисквания за избор на място и за изграждане на алпинеуми, водни потоци, водопадчета и езерца в зелените площи	15
5. Описва основните изисквания за съчетаване на растения при изграждане на декоративни водни площи с пейзажна и геометрична форма	15
6. Назовава видовете цветя и декоративни храсти, подходящи за цветни кътове, алпинеуми и водни площи	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: Вертикално озеленяване. Разсадник за декоративна растителност – устройство и изисквания за подбор на подходящ асортимент

Вертикално озеленяване на сгради, архитектурни съоръжения, балкони и тераси. Основни композиционни принципи при вертикално озеленяване. Цветя, използвани във вертикалното озеленяване – отличителни белези, колорит, продължителност на цъфтеж и декоративни качества. Увивна цъфтяща и листно-декоративна храстова растителност. Устройство на декоративния разсадник – производствени и спомагателни площи. Определяне на подходящ асортимент от декоративна растителност за територията на декоративния разсадник. Избор на подходяща декоративна дървесно-храстова растителност за изграждане на ветрозащитни пояси за района на разсадника.

Дидактически материали: схема на архитектурна конструкция за вертикално озеленяване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Посочва основните композиционни принципи при вертикално озеленяване	15
2. Посочва най-често използваните цветя във вертикалното озеленяване и описва техните отличителни белези	15
3. Диференцира и описва увивната цъфтяща и листно-декоративна храстова растителност	15
4. Обяснява мероприятията по поддържане на растителността в	15

условията на вертикално озеленяване	
5. Посочва специфични изисквания за подбор на подходящ асортимент за изграждане на декоративен разсадник	15
6. Посочва подходяща декоративна дървесно-храстова растителност за изграждане на ветрозащитни пояси за района на разсадника	15
7. Посочва видовете производствени и спомагателни площи в декоративния разсадник и връзката между тях	10
Общ брой точки:	100

**ИЗПИТНА ТЕМА № 5: Разсадник за декоративна растителност –
предназначение, видове и избор на място.
Скален цветен кът**

Предназначение, планиране и етапи на изграждане на разсадник за декоративна растителност. Основни изисквания при избор на място. Изследване на територията на разсадника – местоположение, релеф, почви и климатични особености за района. Скален цветен кът – характеристика. Мястото на скалните цветни кътове в зелените площи. Композиционни принципи при поддръждане на декоративна цветна и храстова растителност. Видове цветна растителност, приложима при изграждане на скалните кътове.

Дидактически материали: примерен план на разсадник за декоративна растителност

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Обяснява предназначението на разсадника за декоративна растителност и сравнява различните видове разсадници	15
2. Посочва начина на планиране и изброява етапите на изграждане на разсадник за декоративна растителност	20
3. Посочва основни изисквания при избор на място за декоративен разсадник	15
4. Формулира критериите за подбор на място за скален цветен кът	15
5. Описва технологията и композиционните принципи при изграждане на скален цветен кът	20
6. Назовава видове цветя и декоративни храсти, подходящи за скални кътове	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 6: Живи плетове. Размножаване на цветята чрез семена

Предназначение и класификация на живите плетове. Етапи и технология на изграждане – подготовка на терена, механизация, инструменти и пособия за изграждане на живи

плетове. Подбор на подходяща дървесно-храстова растителност за изграждане на живи плетове. Семенно размножаване на цветята. Биологични свойства на семената.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	Максимален брой точки
1. Обяснява предназначението и класификацията на живите плетове	15
2. Обяснява технологията и етапите на изграждане на различни типове живи плетове	15
3. Описва дървесни и храстови растения, подходящи за изграждане на живи плетове от различен тип	20
4. Посочва различните посадъчни схеми на засаждане и отстоянията на живия плет от паркови архитектурни елементи	20
5. Описва биологичните свойства на семената и размножаването чрез семена	15
6. Изброява представители на цветята, размножаващи се чрез семена и тяхното приложение	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 7: Технология за поддръжка на живи плетове.
Отглеждане на цветя за открити площи

Технология за поддръжка на живи плетове – резитби през различните етапи на растеж. Норми и начини за поливане и торене на живите плетове. Защита от болести и вредители. Механизация, инструменти и пособия за поддръжка на живи плетове. Подготовка на разсад от цветя за открити площи. Специфични грижи през вегетацията.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Обяснява технологията на поддръжка на живи плетове от различен тип	10
2. Изброява видове торове и посочва норми за торене и поливане на живите плетове	15
3. Обяснява методи за защита от болести и вредители	15
4. Изброява подходяща механизация, инструменти и пособия за поддържане на живи плетове	15
5. Описва видове цветя за открити площи	15
6. Описва производството на разсад и специфичните грижи през вегетацията на цветята за открити площи	15
7. Разработва и представя графично собствена идея за изграждане на комбиниран жив плет	15
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 8: Форсаж на цветни култури. Цветни лехи

Форсаж на цветни култури – същност и значение, видове, начини и средства. Изграждане и поддръжка на цветни лехи – посадъчни схеми, видове цветя, технология и сезони за засаждане.

Дидактически материали: примерна схема на цветна лека

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Описва същността, значението и видовете форсаж	15
2. Обяснява начините и средствата за форсаж	15
3. Назовава цветните видове, подходящи за форсаж	10
4. Описва различни посадъчни схеми за изграждане на цветни лехи и анализира възможностите за тяхното прилагане	15
5. Описва различните видове цветя, използвани в изграждане на цветни лехи – латинско и българско наименование, форма, големина и окраска на цветовете, листата и стъблото им, времето на цъфтеж и др.	15
6. Описва особеностите, технологията и сезоните за засаждане	15
7. Разработва и представя графично собствена идея за оформяне на цветна лека	15
Общ брой точки:	100

**ИЗПИТНА ТЕМА № 9: Отглеждане на цветни култури в оранжерии.
Аранжиране на букети, венци и гирлянди**

Устройството на оранжерията според: конструктивните ѝ особености; предназначението ѝ; температурата, която поддържа. Типове производствена площ. Вътрешно устройство на оранжерия. Начини за отопление. Композиране на букети, венци и аранжировки от зеленина и цветя или от сухи цветове. Съдове, помощни материали и инструменти, използвани при оформяне на цветни композиции. Декориране на зали за различни видове специални събития.

Дидактически материали: схема на оранжерия

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки
1. Описва видовете и устройството на оранжерии за отглеждане на цветя	20
2. Обяснява специфичните изисквания към условията на средата при отглеждане на цветни култури в оранжерии	15
3. Назовава видовете цветни култури, подходящи за отглеждане в оранжерии	15
4. Описва основните правила при композиране на букети, венци и	20

аранжировки от зеленина и цветя и от сухи цветове	
5. Назовава различните видове съдове, помощни материали и инструменти, използвани при оформяне на цветни композиции	15
6. Описва изискванията при декориране на зали за различни видове специални събития	15
Общ брой точки:	100

**ИЗПИТНА ТЕМА № 10: Почвени смеси. Запазване свежестта на цветята.
Отглеждане на рози**

Състав на почвените смеси – значение, компоненти, видове. Запазване свежестта на цветята – механични, физични и химични методи. Видово разнообразие и характерните особености на отделните групи рози. Засаждане, зазимяване и отзимяване. Поливане и торене на рози. Подмяна и подсаждане. Резитби.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Описва състава на видовете почвени смеси	15
2. Описва начините на запазване на свежестта на цветята	15
3. Познава видовото разнообразие и знае характерните особености на отделните групи рози	20
4. Описва технологията за поливане и торене на розите	20
5. Обяснява начините на засаждане, основна подмяна и подсаждане	15
6. Описва различните видове резитби, зазимяване и отзимяване на розите	15
Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПИСМЕН ТЕСТ

1. Структура на теста и изисквания към тестовите задачи

Всеки тест се състои от 20 въпроса/задачи и обхваща всички теми от националната изпитна програма за съответната степен на професионална квалификация по професията. Тестовите включват следните модули:

Модул А: Титулна страница – съдържа наименование на институцията, от името на която се предлага тестът, и инструкция за работа с теста. Инструкцията съдържа информация относно:

- целта на теста;
- начините за нанасяне на отговорите;
- права и задължения на учениците по време на изпита;
- начините за оценка на тестовите резултати;
- времето за решаване на теста.

Модул Б: Тест – изписва се вариант на теста. Тестовите въпроси/задачи се подреждат по един от следните критерии:

- по логиката на учебното съдържание;
- според типа на отговора.

Модул В: Еталон на верния отговор и ключ за оценяване – предназначени за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията.

2. Изисквания към тестовите въпроси/задачи

Всяка тестова задача проверява компетентности съобразно нивото по НКР/ЕКР, както следва:

- за първа степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 2) – компетентности, необходими за изпълнение на еднотипни задачи при познати условия;
- за втора степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 3) – компетентности, необходими за изпълнение на еднотипни задачи, за решаване на рутинни проблеми и за извършване на рутинни дейности, както и ограничен набор от практически знания, необходими за изпълнението на по-сложни задачи в познати условия;
- за трета степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 4) – компетентности, необходими за изпълнение на сложни операции с помощта на различни инструменти, машини, апарати, измервателни уреди, за разчитане на технологична документация, схеми, данни и др.

Тестовите въпроси/задачи се разработват в съответствие с матрицата на теста, както следва:

Изпитна тема №	I степен на професионална квалификация Тежест 30%		II степен на професионална квалификация Тежест 40%		III степен на професионална квалификация Тежест 50%	
	Брой тестови задачи	Максимален брой точки	Брой тестови задачи	Максимален брой точки	Брой тестови задачи	Максимален брой точки
1	4	20	4	20	2	10
2	4	20	4	20	2	10
3	4	20	4	20	2	10
4	4	20	4	20	2	10
5	4	20	4	20	2	10
6					2	10
7					2	10
8					2	10
9					2	10
10					2	10
	20	100	20	100	20	100

Максималният брой точки за всяка тестова задача е 5 точки.

При оценка на резултатите от теста, максималният брой точки се поставя при пълен и верен отговор, съвпадащ с ключа за оценяване. Частично верните отговори носят по-малък брой точки съобразно ключа за оценяване.

V. УКАЗАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО И ОФОРМЯНЕТО НА ДИПЛОМНИЯ ПРОЕКТ

Дипломният проект съдържа следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част;
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведението) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част – формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използваната в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или подредба за по-добра прегледност. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Оформяне на дипломния проект

Формат: A4;

Брой редове на страница: 30;

Брой на знаците: 60 знака на ред;

Общ брой на знаците в 1 страница: 1800 – 2000 знака

Шрифт: Times New Roman

VI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект	20
1.1. логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4
1.2. задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7
1.3. използване на подходящи изследователски методи	4
1.4. стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати	20
2.1. изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10
2.2. оригиналност, значимост и актуалност на темата	6
2.3. задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4
3. Представяне на дипломния проект	20
3.1. представянето на разработката по темата е ясно и точно	5
3.2. онагледяване на експозето с: а) презентация б) графични материали в) практически резултати г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10
3.3. умения за презентиране	5
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпита чрез защита на дипломен проект	30
4.1. разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10
4.2. логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10
4.3. съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност	10
5.1. правилно използване на професионалната терминология	5
5.2. ясен изказ и обща езикова грамотност	5
Общ брой точки:	100

VII. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание за частта по практика на професията съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието.

Всяко индивидуално задание за държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – част по практика на професията включва:

- тема в съответствие с единиците резултати от учене в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията, като за обучаемите, които придобиват по-високата степен на професионална квалификация, индивидуалното задание може да съдържа извършване компетентности за по-ниската степен на професионална квалификация по съответната професия;
- указания (инструкции/изисквания) за изпълнение;
- критерии за оценяване.

По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита – част по практика на професията, могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

2. Критерии за оценяване

№	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда ^{1*}	да/не
1.1.	Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд	да/не
1.2.	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място	да/не
1.3.	Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа	да/не
2.	Ефективна организация на работното място	5
2.1.	Планира ефективно работния процес	2
2.2.	Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2
2.3.	Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1

^{1*} Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашава собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя **оценка слаб (2)**.

3.	Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията	5
3.1.	Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3
3.2.	Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание	20
4.1.	Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10
4.2.	Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание	20
5.1.	Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10
5.2.	Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10
6.	Качество на изпълнението на индивидуалното задание	50
6.1.	Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20
6.2.	Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20
6.3.	Изпълнява задачата в поставения срок	10
Общ брой точки:		100

VIII. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на квалификация по професия код 081106 „Флористика и озеленяване“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимално 100 точки;
- част по практика на професията – максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е, както следва:

- за първа степен на професионална квалификация - в съотношение 30 процента частта по теория на професията и 70 процента частта по практика на професията от общия брой точки. Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,3 \times \text{получения брой точки от част по теория на професията} + 0,7 \times \text{получения брой точки от част по практика на професията}$;
- за втора степен на професионална квалификация - в съотношение 40 процента частта по теория на професията и 60 процента частта по практика на професията от общия брой точки. Окончателната оценка в брой точки е равна

на $0,4 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,6 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията;

- за трета степен на професионална квалификация – в съотношение 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията. Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06.

Окончателната оценка от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Образец на изпитен билет – част по теория на професията

Изпитен билет – част по теория на професията

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код „.....“

Изпитен билет № ...

Изпитна тема:

.....
.....
.....
.....
(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали (ако е приложимо)

.....
.....
.....
.....
.....

Председател на изпитната комисия :
(име, фамилия) (подпис)

**Директор/ръководител
на обучаващата институция:**
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/
обучаващата институция)

2. Образец на индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ... СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код „.....“

Индивидуално задание №

На
(трите имена на ученика/обучавания)

..... клас/курс, начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се
(вписва се темата на индивидуалното задание)

а. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

.....
.....
.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител
на обучаващата институция:
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/
обучаващата институция)

3. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА
по професия код „.....“

На ученик от клас
(трите имена на ученика)

Тема:.....

Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции):

.....
.....
.....

График за изпълнение:

а) дата на възлагане на дипломния проект

б) контролни проверки и консултации

.....

.....

.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект

Ученик:
(име, фамилия) (подпис)

Ръководител-консултант:
(име, фамилия) (подпис)

Директор:
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището)

4. Образец на рецензия на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Ръководител-консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на дипломния проект		
Спазване на изискванията за оформление на дипломния проект		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката
..... да бъде допуснат/а
до защита пред членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпита
чрез защита на дипломен проект в теоретичната и практическата част.

..... 20..... г.

гр./с.

Рецензент:

(подпис)